

Az egyetemi könyvtár forgalma 1876-ban.

Hó	Hány nap volt nyitva	Olvások száma	A használt művek száma	Az olvasók átlagos száma	Legtöbben voltak	Legkevesebben voltak	Jegyzetek
Márczius	5	1059	1186	211	márcz. 28. 244	márcz. 31. 191	Az új könyvtár megnyitott márcz. 27-én
Április	25	3488	4054	139	április 8. 199	április 30. 60	
Május	30	3535	4162	117	május 18. 152	május 7. 75	Jun. 16-tól sept. 3-ig a könyvtár zárva volt
Junius	13	762	780	58	junius 8. 85	junius 15. 9	
Septemb.	27	2956	3543	109	sept. 26. 176	sept. 8. 36	
October	31	4602	5732	148	octob. 21. 198	octob. 3. 99	
Novemb.	27	5305	5938	196	nov. 17. 234	nov. 22. 122	
Decemb.	27	4442	5105	166	dec. 9. 247	dec. 17. 92	
Összesen	185	26149	30500	141	Dec. 9. 247	Jun. 15. 9	

Nyitvatartási idő hétköznapokon d. u. 2-től 6-ig; ünnepnapokon d. e. 9-től 12 óráig.

A házon kívül kikölcsönzött művek száma 866 volt.

Szinnyei József.

Vegyes közlemények.

Felhívás.

Kétségtelen, hogy a könyvtárak története a tudományos művelődés történetének jelentékeny fejezetét; a könyvtárak száma, állapota és használata a nemzetek műveltségi állásának egyik biztos ismertető jelét képezi.

A könyvtárak történetének és állapotának megismertetése tehát fontos és tanulságos feladat.

Ez irányban nálunk eddig alig történt valami. A hazánkban létező nagyszámú köz- és magánkönyvtárakról igen hiányos ismereteink vannak, egy részökről úgyszólván semmit sem tudunk.

A „Könyv-Szemle“, mint az országos könyvtár közlönye, egyik feladatául tűzte ki e hiányt pótolni.

De a feladat megoldása csak az országban szétszórta könyvtárak tulajdonosainak és tisztviselőinek szíves közreműködésével történhetik meg. Ennek megnyerése és biztosítása végett kieszközöltük a nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatási miniszter úr közbenjárását.

De e helyen is felkérni óhajtottuk a hazai könyvtárak tulajdonosait, tisztviselőit és mindazokat, kik helyzetöknél fogva tehetik, hogy ismertető közleményeiket beküldeni szíveskedjenek. Ezek a küldők neve alatt a „Könyv-Szemle“ hasábjain fognak napvilágot látni, később pedig külön munkában összefoglalva közrebocsáttatni.

A közlemények szerkesztésénél a következőkre fordítandó főfigyelem:

- a) A könyvtár alapításának és gyarapodásának története.
- b) A könyvtárban létező nyomtatványok, térképek, rajzok, kéziratok és oklevelek száma (habár csak hozzávetőleg is).
- c) A nevezetesebb ősnymtatványok, régi magyar könyvek (az utóbbiak 1600-ig), és kéziratok ismertetése.
- d) A könyvtár rendezésének és lajstromainak ismertetése.
- e) Ha a könyvtár nyilvános, az olvasók számának ismertetése.
- f) Mily összeg fordítatik évenként vásárlásokra? Léteznek-e e czélra alapítványok.
- g) A könyvtár tisztviselőinek névsora a legrégebb időktől fogva.

Reméljük, hogy tekintettel a kitzűzött feladat jelentőségére, az érdeklettek hazafias közreműködését nem fogják megtagadni.

Budapest, 1876. december 15-én.

Fraknói Vilmos.

Báthory Istvánnak lengyel királylyá választásáról a Var-sóban egybegyűlt lengyel rendek által 1575. decemberben kiállított oklevél eredeti példánya, 67 függő pecséttel ellátva, a gróf Erdődy család vörösvári levéltárában őriztetik. A lemerbergi Ossolinski-féle lengyel nemzeti múzeum részére gróf Erdődy Sándor ő nmlga a nevezetes oklevelet lefényképeztette, és a kitünően sikerült fénykép egy példányát a Nemzeti Múzeum könyvtárának ajándékozta.

Egy XVII. századbeli ismeretlen magyar költő munkája egy könyvtábla belsejében. Ismeretes, hogy a régi könyvkötők könyvtábláikhoz gyakran nyomtatványokat használtak anyagúl. Nem egy ismeretlen és becses munka került a táblák megvizsgálása és szétszedése által napvilágra. Igy közelebb a Nemzeti Múzeum könyvtárában, Megyesi Pál kisebb munkái colligátumának egykorú

(1660—70) könyvtábláján régi magyar nyomtatvány mutatkozván annak szétszedése után a következő című munkácska került elő:

Az havasalföldi hartzrol valo historia.

Ez Havasalföldi Enek
Mellyet nem régen szerzének
Magyarok emberkedének,
Ellenséget meg-verének,
Istentől segítettének.

Prov. 21. v. 31.

Az lo el-készítettik az átközetnek napjára, de az Uré a meg-tartás.

Author Joannes B. Kőröspataki, Minister Mező-Csavásiensis. ¹⁾

Nyomatattott M. DC. LVI. esztendőben.

A Vége: Irtam munkálkodtam, sokat gondolkodtam

Havasalföldében noha benn nem voltam

De kik oda voltak tőlük tudakoztam

Mező-Csávás az hol versekben formálttam.

Ez éneket irák egy fő Ur kedvéjért,

A' fejedelemnek egyik Úr bivejért,

Régi jó Urának emlekezetiért

Ha mi vetek benne ne vessed meg azért. ²⁾

Ezen nyomtatvány ekkoráig ismeretlen volt. Szabó Károly egy könyvtárban sem találta.

Sajnos, hogy a kis nyolczadrétű nyomtatvány csonkán maradt reánk. Megvan az első és utolsó levél, továbbá az a4 és a5 jegygyel jelölt két levél. Ugy látszik az egész nyolcz levélből állott. Hiányoznak tehát az a2 a3 a6 és a7 jegyű levelek.

¹⁾ Mező-Csávás Erdélyben.

²⁾ Ezen havasalföldi hadjáratot II. Rákóczy György viselte 1653-ban, oly czélból, hogy Sorban Konstantint visszahelyezze a vajdaságba.

